

Risk- och kapitalhantering

Information om risk- och kapitalhantering finns även i Årsredovisningen samt Föreningsstyrningsrapporten.

Inledning

Information om Ekobanken medlemsbanks risk- och kapitalhantering publiceras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag, enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12 inklusive ändringsföreskrifter) om tillsynskrav och kapitalbuffertar och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 offentliggörs denna information om kapitaltäckning och kapitalbuffert.

Ekobankens förpliktelser beträffande offentliggörande av information uppfylls genom publicering av föreliggande rapport, men också genom publicering av årsredovisning, Föreningsstyrningsrapport på Ekobankens hemsida, www.ekobanken.se. Fastställande av Ekobankens kapitalkrav regleras av Kapitaltäckningsdirektivet och Tillsynsförordningen, samt svensk lagstiftning i form av lagen (2014:698) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, samt Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar (FFFS 2014:12).

Risker och riskhantering

Syftet med riskhanteringsarbetet är att Ekobanken ska ha en aktiv risktillsyn. Målet med riskhanteringsarbetet är att bankens kapital ska stå i relation till riskerna. Riskhanteringsarbetet ska stå i proportion till bankens omfattning och komplexitetsgrad och det är styrelsen i banken som bedömer vilken omfattning riskhanteringsarbetet ska ha. Ekobanken har få och okomplicerade verksamhetsområden. Ekobanken har ett strikt förhållningssätt till risker och har målsättningen att banken ska vara hållbar och uthållig. Det har visat sig över tid genom att banken inte haft någon kreditförlust sedan starten 1998. Kreditgivningen utgår från nära och förtroendefulla relationer med kunderna som gör det möjligt att agera på ett stödjande sätt om eller när kreditkunder kommer i svårigheter. Likviditeten i banken planeras och placeras så att verksamheten inte ska begränsas i första taget när störningar inträffar på de finansiella marknaderna. Det har visat sig genom att banken inte vid något tillfälle behövt avslå eller skjuta upp beviljande av en kredit av likviditetsskäl. Ekobanken håller ett kapital som är tillräckligt stort för att möta oväntade händelser. Medarbetarna har hög kompetens i riskhantering och utbildas även löpande i penningtvättsrisker. Risken att utsättas för penningtvätt och finansiering av terrorism analyseras både årligen och dagligen genom bankens AML-system (Anti money laundering). I bankens interna regelverk finns ett antal inbyggda spärrar mot överdrivet risktagande på olika områden. Hantering och kontroll av risker sker genom en tydlig arbetsorganisation med ansvarsområden, vd-instruktioner och skriftliga rutiner. Målet är en god intern kontroll, tillförlitlig finansiell rapportering, ändamålsenlig och effektiv organisation och dito it-system, god förmåga att identifiera, mäta övervaka och hantera risker samt att efterleva lagar och förordningar, interna regler och god sed.

Riskorganisation i Ekobanken

Rapportering till styrelsen av olika riskområden sker enligt styrelsens årsmånadsplan och rapportplan och i övrigt vid behov. Banken har en intern kapital- och likviditetsutvärderingsprocess, IKLU, som värderas och fastställs av styrelsen. Risker och frågeställningar som identifierats genom IKLU:n flyter in i styrprocesser (strategi, organisation, verksamhetsplan, budget). Ekobanken upprättar också en finansiell återhämtningsplan enligt reglerna i 6a kapitlet LBF (Lag om bank- och finansiering).

Planen uppdateras vid behov, dock minst årligen.

Organisationen av riskhanteringen i de tre försvarslinjerna samt identifierade risker, se nedan, och i årsredovisningen finns även fördjupad information om de olika riskerna och hanteringen av dem.

Första försvarslinjen

Ekobankens organisationsstruktur

Den dagliga riskhanteringen i bankens affärsverksamhet avser samtliga i banken relevanta risker och ska ske i bankens samtliga funktioner i de olika i banken förekommande processerna. Banken har interna regler för att hantera sina risker och aktuella interna regler och rutiner för sin redovisning och riskrapportering. För respektive organ i banken, vd, styrelse, styrelsens ordförande, styrelsens kommittéer och utskott finns arbetsordningar, där bl.a. beslutsrutiner framgår. Hur medlemsstämman fungerar framgår av stadgarna och enligt lag. Regler för Förtroendekretsen/ fullmäktige finns såväl i bankens stadgar (och enligt lag) som i en arbetsordning som fullmäktige har fastställt för sitt arbete. Vd ansvarar för organisation och genomförande av riskkontrollen inom banken. Det finns fyra processer i banken som rubriceras som väsentliga processer enligt regelverket: utlåning, inlåning, finansiell rapportering och betalning. Till detta kommer andra viktiga processer. Varje väsentligt eller viktig process har en processansvarig som ansvarar för den interna kontrollen i processen, att det finns de skriftliga rutiner som behövs och att medarbetarna har en god kunskap om de regler som påverkar processen. Processansvariga ska identifiera, mäta, kontrollera och rapportera operativa risker i sitt ansvarsområde. I en chefs ansvar ingår att verka för ett högt riskmedvetande och en sund riskkultur. Varje medarbetare ansvarar dessutom själv för att känna till och följa bankens gällande policy, instruktioner och övriga regelverk och att de har för tjänsten relevant kännedom om gällande regelverk utfärdat av Finansinspektionen och andra instanser. Alla befattningar i banken har skriftliga befattningsbeskrivningar där ansvar och arbetsuppgifter framgår samt vem man rapporterar till. Aktuell riskapitit, riskstrategi och av styrelsen eller vd beslutade limiter finns definierade i styrdokument. Ekobanken tillämpar dualitetsprincipen, d.v.s. att ingen person tillåts hantera ett ärende ensam igenom banken. För att utveckla och behålla en kultur av riskmedvetande i hela organisationen utbildas och informeras de anställda i relevanta delar om bankens interna regelverk för riskhantering.

Andra försvarslinjen

Hur Ekobanken organiserar kontrollfunktionerna

De centrala kontrollfunktionerna i den andra försvarslinjen utgörs av dels funktionen för riskkontroll, dels funktionen för regelefterlevnad (compliance). Ekobanken, som är en liten bank med ickekomplex verksamhet, har valt att kombinera dessa funktioner i en risk- och compliancefunktion som ska vara skild från och oberoende i förhållande till de löpande affärsbesluten samt den verksamhet som de ska kontrollera. Den oberoende funktionen för riskkontroll ska kontrollera, identifiera, övervaka, analysera och rapportera bankens risker. Den oberoende funktionen för compliance/regelefterlevnad ska kontrollera regelefterlevnaden i banken samt informera och utbilda styrelse och medarbetare om nya eller ändrade lagar, förordningar och andra regler liksom om bankens egna interna regler. Styrelsen har utfärdat särskilda instruktioner om riskkontroll och compliance för dessa funktioners verksamhet. Funktionerna rapporterar direkt till vd. Funktionerna för riskkontroll och compliance fullgörs av en deltidsanställd medarbetare. Utöver detta finns en person som informerar styrelse och ledning en eller ett par gånger om året om nya och ändrade regler.

Tredje försvarslinjen

Funktionen för internrevision

Internrevisionen ska vara åtskild från och oberoende av Ekobankens övriga funktioner och verksamhet. Den granskar bland annat den interna kontrollen, riskhanteringen och regelefterlevnaden. Styrelsen har utfärdat en särskild instruktion om internrevision för denna funktions verksamhet. Funktionen rapporterar direkt till styrelsen.

Identifierade risker:

Kreditrisk

Innebär risken att banken drabbas av ekonomisk förlust på grund av att kunder inte kan fullfölja sina förpliktelser enligt låneavtalen.

Koncentrationsrisk

Värderas utifrån geografisk och branschmässig koncentration, nyckelpersoner samt stora exponeringars andel av låneportföljen.

Ränterisk

Definieras som att ogynnsamma ränterörelser leder till kapitalförluster och fördelas mellan räntenettorisken som utgörs av räntechock enligt ränteriskrapporten och räntepreisrisk på placeringar i finansiella instrument.

Motpartsrisk och valutarisk

Ekobanken håller inget handelslager av värdepapper utöver likviditetsreserven

Likviditetsrisk

Definieras som risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

Personrisker

Omfattar risken att bankens medarbetare inte ha tillräcklig kompetens, att bemanningen inte räcker till eller att nyckelpersoner är svåra att ersätta.

Operativa risker

Felrisk och interna brott, externa brott och olyckor är exempel på operativa risker som banken identifierar och hanterar.

Legal risker

Risken att avtal eller andra rättshandlingar inte kan genomföras enligt angivna förutsättningar eller att rättsliga processer inleds som på ett negativt sätt kan påverka företagets verksamhet.

Övriga risker

Detta är strategiska risker, intjäningsrisk, ägarrisk och ryktesrisk. Läs mer i årsredovisningens not 2.

Kapitaltäckning

Ekobankens kapitalbas täcker med marginal de föreskrivna minimikapitalkraven inklusive kapitalkrav för kapitalkonserveringsbuffert, vilket dels omfattar kapitalkraven för kreditrisker och operativa

risker, dels ska omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten. För att bedöma om det interna kapitalet är tillräckligt för att ligga till grund för aktuell och framtida verksamhet har Ekobanken en egen process för Intern kapitalutvärdering. Processen är ett verktyg som säkerställer att banken på ett tydligt och korrekt sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker banken är exponerad för samt gör en bedömning av det interna kapitalbehovet i relation till detta. Reglerna innebär att kapitalbasen (eget kapital och supplementärt kapital) med marginal ska täcka de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket för Ekobankens vidkommande omfattar kapitalkraven för kreditrisker och operativa risker (Pelare I), och därtill även omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten (Pelare II) i enlighet med Ekobankens interna kapital- och likviditetsutvärdering ("IKLU"). Därtill ska institut hålla diverse kapitalbuffertar, såsom kapitalkonserveringsbuffert, kapitalplaneringsbuffert och kontracyklisk buffert. Ekobanken omfattas inte av förskrifterna om systemriskbuffert.

Offentliggörande av information om kapitaltäckning 2019-06-30

Kapitalbas	2019-06-30
Kärnprimärkapital, brutto	73 636
Avdrag för föregående års resultat	-
Övrig avdragspost	-
<hr/> Kärnprimärkapital netto	<hr/> 73 636
Supplementärt kapital	
Förlagslån	13 601
Avdragsposter	-320
<hr/> Supplementärt kapital, netto	<hr/> 13 281
 Kapitalbas	 86 917

Riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav, tkr	2019-06-30	
	Riskvägd exponering	Kapitalkrav
Kreditrisk enligt schablonmetoden		
<hr/> Exponeringar mot delstatliga/lokala självstyrelseorgan och myndigheter	-	-
Exponeringar mot institut	51 186	4 095
Exponeringar mot hushåll	80 816	6 465
Exponeringar säkrade genom panträtt i fastighet	248 532	19 883
Oreglerade fordringar	-	-
Övriga poster	7 693	615
<hr/> Summa kapitalkrav för kreditrisker	<hr/> 388 227	<hr/> 31 058
 Operativ risk enligt basmetoden	 36 695	 2 936
<hr/> Summa riskvägt exponeringsbelopp och minimikapitalkrav	<hr/> 424 922	<hr/> 33 994

Krav på kapitalbasens storlek	Lagkrav	2019-06-30
Kapitalkrav för kreditrisker enligt schablonmetoden		31 058
Kapitalkrav för operativa risker enligt basmetoden		2 936
Summa minimikapitalkrav	8,00%	33 994
Kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	10 623
Kontracyklisk kapitalbuffert	2,00%	8 498
Kapitalkrav inklusive buffertkrav	12,50%	53 115
Kapitalkrav Pelare II		12 361
Kapitalkrav inklusive buffertkrav och Pelare II		65 476
Kapitalöverskott efter buffertkrav		33 802
Kapitalöverskott efter buffertkrav och Pelare II		21 441

Kapitalrelationer	Lagkrav	2019-06-30
Kärnprimärkapitalrelation	4,50%	17,33%
Primärkapitalrelation	6,00%	17,33%
Total kapitalrelation	8,00%	20,45%
Total kapitalrelation inklusive buffertkrav	12,50%	20,45%

Bruttosoliditetsgraden uppgår till 6,33.

Ersättningspolicy

Läs mer om Ekobankens Ersättningspolicy på www.ekobanken.se under Policyer.